

In deze Agenda worden geen cursussen van uitsluitend regionale of lokale betekenis opgenomen. Mededelingen voor de Agenda in nummer 13 (december 1993) moeten op uiterlijk 18 november in het bezit zijn van het redactiesecretariaat.

November

Second International Scientific Meeting of General Practice (*Beijing, 1-3 november*). Chinese Society of GP/Family Medicine, Chinese Medical Association. Inlichtingen: Department of Foreign Relations, Chinese Medical Association, 42 Dongsi Xidajie, Beijing 100710, China.

Epidemiologisch onderzoek: opzet en interpretatie (*Kerkrade, 1-5 november*). Cursus door prof. dr. L.M. Bouter (VU) en ir. M.C.J.M. van Dongen (RUL). Informatie: Secretariaat Postdoctorale Opleiding Epidemiologie, EMGO-Instituut, Vrije Universiteit; telefoon: 020-548.3398.

CARA 2000 (*Maastricht, 8 november*). Symposium. Informatie: Secretariaat Symposium CARA 2000, Hornerheide 1, 6085 NM Horn; telefoon: 04758-8484.

■ **Symposium homeopathie voor artsen en medisch studenten** (*Wageningen, 13 november*). Stichting Homeopathische Opleidingen. Informatie: Stichting Homeopathische Opleidingen, Postbus 223, 6700 AE Wageningen; telefoon: 08370-22633.

Praktijk op rolletjes (*Ede, 18 november*). Congres over de organisatie van de huisartspraktijk. Informatie: Bea van Dieën, Stichting O&O, Postbus 1555, 3500 BN Utrecht; telefoon: 030-322.113.

Drug education in general practice (*Göttingen, 19-20 november*). Congres EURACT (The Academy of teachers in General Practice). Informatie: Dr. C. Spreeuwenberg, Postbus 20051, 3502 LB Utrecht.

Onderzoek naar chronische ziekten (*Utrecht, 25 november*). Studium generale. Prof. Dr. G. Elzinga, key-note spreker; Dr. F.M. van den Boom, referent. Informatie: V&W, Lucienne Nass, telefoon: 030-364.388 (maandag-donderdag 9.30-13.30).

Seksueel overdraagbare aandoeningen in Nederland (*Veldhoven, 25-26 november*). Nationaal congres. Inlichtingen: SOA Congres Commissie, Postbus 19061, 3501 DB Utrecht. **NHG-UHI Referatendag** (*Amsterdam, 26 november*). Inlichtingen: NHG-bureau, telefoon 030-881.700. Zie verder pag. 389 van dit nummer.

December

Preventie, verantwoordelijkheden en keuzes (*Nijmegen, 9 december*). 2e najaarscongres Vereniging voor Volksgezondheid en Wetenschap (V&W) en de Nederlandse Vereniging voor Algemene Gezondheidszorg (NVAG).

11e Gezondheidszorgonderzoekdag (*Nijmegen, 10 december*). Inlichtingen: B.Tax, Vakgroep HSV, Katholieke Universiteit Nijmegen, Verlengde Groenestraat 75, 6525 EJ Nijmegen; telefoon: 080-613.113, fax: 080-514.862.

European Health Services Research Conference (*Maastricht, 17-18 december*). Inlichtingen: Nivel, Mw. E. Zoer, 030-319.946.

1994

Chronisch ziek, relaties en seksualiteit (*Amsterdam, 22 januari*). Congres Nationale Commissie Chronisch Ziekten/Nederlandse Behavioral Medicine Federatie. Informatie: Congressecretariaat, p/a Bureau Lambregts, Wilhelmijnestraat 5-III, 1054 VT Amsterdam; telefoon: 020-616.9540, fax: 020-683.9744.

Medicine and philosophy: sciences, technologies and values (*Paris, 30 mei-4 juni*). World Congress European Society for Philosophy of Medicine and Health Care. Inlichtingen: Prof. Henk ten Have, postbus 9101, 6500 HB Nijmegen; fax: 080-540.254.

Health Care Issues in Pluralistic Societies (*Nijmegen, 8-12 augustus*). European Bioethics Seminar. Informatie: Drs. I.G. van der Heide, Vakgroep Ethiek, Filosofie en Geschiedenis van de Geneeskunde, KU Nijmegen, Postbus 9101, 6500 HB Nijmegen; telefoon: 080-615.320, fax: 080-540.254.

■ betekent: eerste vermelding.

NOTA BENE

Wetenschappers zijn net peuters: ze spelen meestal naast elkaar maar niet mét elkaar. Stelling bij: Hempel MS. The neurological examination for toddler-age [Dissertatie]. Groningen: Rijksuniversiteit Groningen, 1993.

De uitspraak dat een resultaat op toeval berust is geen verklaring. Stelling bij: Van Kampen HS. An analysis of the learning process underlying filial imprinting [Dissertatie]. Groningen: Rijksuniversiteit Groningen, 1993.

Symposium 'Verwachtingen' van de VSOP

De immer actieve Vereniging van Samenwerkende Ouder- en Patiëntenorganisaties betrokken bij erfelijke en/of aangeboren afwijkingen (VSOP) hield op 14 mei jongstleden een symposium om haar nieuwe campagne 'Verwachtingen' te introduceren. De ambiance van het symposium was indrukwekkend, want de Eerste Kamer van de Staten-Generaal had welwillend haar vergaderzaal aan de Vereniging ter beschikking gesteld.

's Middags werden de wensen en ervaringen, maar ook de tekortkomingen bij erfelijkheidsvoorlichting besproken. De Rijksuniversiteit Groningen verzamelt sinds 1981 gegevens over pasgeborenen in Noord-Nederland met aangeboren afwijkingen (EUROCAT). Slechts 17 procent van de ouders van de 1217 geregistreerde kinderen werd verwezen voor erfelijkheidsonderzoek en 83 procent dus niet. Bij multipale afwijkingen wordt ook nog slechts 30 procent van de ouders voor klinisch genetisch onderzoek verwezen.

Paren met een verhoogde kans op nageslacht met aangeboren afwijkingen of erfelijke aandoeningen hebben voorlichting nodig. Hiervoor is nodig, dat de behandelaar liefst vóór de zwangerschap zich op de hoogte stelt van voorspellende factoren. Bepaalde ziekten of afwijkingen in het gezin en/of de familie, bloedverwantschap van de aanstaande ouders, ziekten en medicijngebruik in de zwangerschap, een hogere leeftijd van de moeder en blootstelling aan schadelijke uitwendige invloeden zijn zulke voorspellende factoren. Uit een onderzoek van de Vrije Universiteit is gebleken, dat verloskundigen en gynaecologen veel meer dan huisartsen, vrouwen die zwanger zijn of willen worden, bevragen over deze voorspellende factoren. Schrijnend was het getuigenis van twee personen, die de gevolgen van het gemis aan erfelijkheidsvoorlichting aan den lijve hadden ondervonden.

Huisartsen kunnen meer aan erfelijkheidsvoorlichting doen. Zij kunnen al bij de kennisgeving met nieuwe patiënten de familie-anamnese in kaart brengen en bij het kraambezoek de pasgeborenen in hun praktijk onderzoeken op afwijkingen. Bovenal dienen zij serieus op vragen van verontruste ouders in te gaan.

Een belangrijke boodschap van de VSOP, besproken in een luisterrijke omgeving. Jammer, dat noch de LHV noch het NHG bij dit symposium vertegenwoordigd waren.

Dr. B.J.M. Aulbers